

1
74360

YONDIRĂ IN VERSURI DE GLUME

INTRE

LEONAT

BETIVUL OM DIN LONGOBARDA

ȘI INTRE

DOROFATA

FEMEIA SA

—
TRIUMFUL BETIEI

saü

DIATA

—
BUCURESCI

—
LIBRARIA, H. ȘTEINBERG, STRADA ȘELARI 18.

1894

LEONAT BEȚIVUL

ȘI

DOROFATA MUEREA SA

IUBITE CITITORIU!

Vreme este a plânge, și vreme este a rîde :
îproci. Țice sfânta scriptură : după alte lu-
cruri mai mari, întru care ne coprimem :
căutăm glume și alte lucruri desfătătoare,
într'același sfirșit sunt alcătuite și următo-
rele versuri despre bețivul **LEONAT** cu
DOROFATA muerea sa, din care de
două feluri de folos se naște, 1. Trecerea
de vreme, și desfătare cu a lor cetire ; 2,
poți lua frumoasă învățătură moralicéscă des-
pre patima beției : cum este de rea beția,
așa căt tocmai de și cunoște bețivul strica-

rea sănătății sale, și scurtare vieții, totuși
mai gata este a muri, de cât de netrebuin-
cioasa și peste măsură băutură a se lăsa. A-
ceste două folosuri de dintru a mea muncă
le poți lua foarte mă bucur, care sânt al
tău de bine voitoriū.

VASILIE AARON

Bărbatul

Amar, și durere mie !

A mea iubită soție !

Eă din fire sunt om tare

Țeapăn cu virtute mare.

Vesel din copilărie

Vietuind vieță vie

Lucru însă nu prea tare

Mă muncesc cu cumpătare

Măncă, beăă bună bėetură

Cu cumpėt și cu mėsură

Și totuși, o ! amar mie !

O ! vai ! ce póte să fie !

Puterea mi se slăbește
 Virtutea mă părăsește
 N'am apetit la mâncare
 De și mânc, ce bun îmi pare..
 Stă în rânză, se întărește
 Și cu greu se mistuește.
 De se 'ntêmplă vr'o clipelă
 De cum-va somnul mă 'nșală.
 Cazuri grele mă 'mpresoră
 Și mă storc fără măsură.
 Ah! iubita mea soție!
 Ce lucru pôte să fie!

Muerea

Lucru jealnică, rea 'ntâmplare:
 Bărbate iubite tare!
 Acésta e o canonire
 Acesta-î o pedepsire

De la dreptul Dumneșu
Trimise pe capul tĂu,
Pentru a tale pĂcate
Care sunt nenumĂrate,
Ce le faci prin bĂuturĂ
Peste o drĂptĂ mĂsurĂ.
Acuma o vai de mine !
Grea pedeapsĂ peste tine !
Peste tĂtĂ a ta casĂ
De la Dumneșu se lasĂ.

BĂrbatul

O amar ! o vai de mine !
Acum cunosc lucrul bine
Acum știu ce mĂ impresurĂ,
Cunosc eu a mea strĂnsurĂ.
Pricina acestor rele,
Sunt mari, pĂcatele mele.

Ce voiŭ face ! ce sprijoană
Să găsesc într'a mea gónă ?
Saŭ ce leacŭ de mântuire
Acéstei bóle de perire ?
Spre a cui ajutorinŭă
Să alerg eŭ cu credinŭă ?
Cine să-mi dea isbăvire
Din bóla cea de perire ?

Muerea

Nu te temă drag bărbate
Că Dumneŭeŭ te va scóte.
Intórc-te cu credinŭă
Cu o dréptă pocăinŭă,
Aşa-ŭi dobândi ertare
De păcatul tēŭ cel mare
Sufletului odihnire
Şi din muncă isbăvire.

Apoi prin lécuri gătite
Bólei tale potrivite
Boale din trup depărtéază
Durerea ți-o alinéază
Și apoi cu cumpétare
Te grijește foarte tare
Părăsește béutura
Care întrece mészura
Vinul de o laturí lasă
Și 'ngrijește d'ata casă.

Bărbatul

Oh ! vai ticălosă minte !
O netrebnice cuvinte
Ticălóte Leonat,
De la cine cerí tu sfat !
Cine să te îndrepteze
Să te însănătoșeze

Amărâta de muere

Ce, pentru că tu bei bere

Ah! ticălos Leonat!

Muerea-ți dă ție sfat

Să te lași de băutura

Să-ți părăsești a ta gură

Și cu leacuri să trăești

Viața să-ți amărăști.

Ah vinuțu! leac dulce forte!

Nu te las eu până la morțe

Ah vinuțu! lumina mea!

Până la morțe te voi bea.

Batăr sunt în boală mare

Ce vieții strică tare,

Totuși nu mă întristezi

Nu pre mult mă 'ngreunezi.

Grijă multă nu mă ține

Știu eu ce să fac prea bine.

Me voi duce la politica

Unde leacul din cep pică,
 Fiind că leacul din viță
 Folosește la mlădițe.
 Bea-voi trei-patru cupșore
 In loc capăt ușurare ;
 Boala mi se depărtéză
 Durerea se alinéză.
 Uit de griji, de supărare
 In loc capăt voe mare.

Muerea

Lucru vrednic de mirare
 Impietrire așa mare
 In loc, ca prin contenire
 Să se scape de perire,
 In grea bôlá se bagă,
 Cu mai tari lanțuri se légă
 O vai ! pentru bătură

Pentru ticălósa gură,
Insuși trage spre perire
Spre vecínica pedepsire.
O vai! pentru bėutură
In veci să fii în arsură !
Pentru ca să bagi în mațe
Să te lipsesci de viața
Legea firei poruncește
De viața ta 'ngrijește.
Tu prin vin fără măsură,
Faci vieței stricătură.
Singur îți cauți perirea
Ne băgând de sémă firea.

Bărbatul

Firea strigă ce ei place,
Eú știú însu-mi ce voi face
Aú nu firea poruncește?

Asudă, te ostenește;
Adună, mănă și bea,
Până ceva vei avea.
Că în cea-l'altă lume
Nu-ți trebuie-aceste glume.

Muerea

Adevărat e că firea,
Nu opresce nicăirea
Băutura și mēncarea
Și așa, ca cumpătarea:
Cumpătarea să domnescă
Pururea să împărătescă
A bea vinul cu măsură
A bea cu cumpătătură,
Căroră le folosește
Lucru cuviincios este

Bărbatul

Ha! ha! iubită soție
Acum ved că-mi crezi mie!
Acum ved, că ești invinsă
Și de adevăr cuprinsă.
Lași tu cum că beutura
E o slobodă cu măsură,
Cop, vadra, a mea gură
Aū nu-ī o dréptă măsură?
Insuși, cerescul domn știe
A mea nevinovăție;
Eū beaū cu cumpetătură
Eū beaū numai cu măsură,
Cu cupa și cu paharul
Stâmpier flacâra și jarul.
Dacă beaū vr'o trei cupșore
Sufletului fac răcóre;

Dacă vr'o trei mai urmăză
Inima se depârtéză,
Şése cupe de o dată
Iubita mea Dorofată
Aũ nu-să pôrte puținele
Omului cu gânduri grele?
Şése cupe țip o dată
Capât voia bună iată,
Inșă ca să fiũ deplin
Să merg pe cale mai lin
Mai adaog încă doã
Dulce stâmpărare nouã.
Cu paharul le beaũ toate
Batâr cine vede pôte.
Vrednic sunt dar de muștrare
Cã n'o beaũ cu cumpêtare?

Muerea

Să ferescă Dumnezeu

Pe toți de cumpătul tău
Védra îi a ta măsură.

O ne sățiosă gură!

O cum să sălăsluește,

Și unde să baltuește

Atâta balta baltă de vin?

Au nu simți tu ceva chin

Cum nu crăp acele mațe,

Unde atâta vin s'acață?

Cum nu crapă acea fere

Unde atâta vin mare?

Pântece ne contenit

La atâta ai venit,

Cât să bagî o vadră în tine

Până te ospetezi bine.

Amar de tine bărbate
Dumnezeu sfânt te va bate
Peste tine resplătire
Pentru a ta dobitocire
Grea pedeapsă va veni
De nu te vei conteni

Bărbatul

O iubită porumbiță !
Doară tu ești prorociță
Tie țe-a spus Dumnezeu
Ce-î rânduit să paț eă,
N'avea tu grije de mine
Ci te grijește pe tine
Eu lucru agonisesc,
Eu casă chivernisesc,
Din cele agonisite,
Și spre traiul meu gătite

Să nu béú și eu o dată ?

După cum bea lumea toată
Ce pe mine mă bārfești,
Cu bārfele muerești ?

Muerea

Batăr de ai bea o dată

După cum bea lumea toată
Ași fi eu mai fericită.
N'ași fi așa dosădită
Ci-î trecut : amar de mine !

Să mai ajung eū vr'un bine.

Bārbatul

O iubită Dorofată !

Pentru că ești supărată ?
Tu te superi te'ntristezi,

Adese te obideși.

Pentru că ești din preună

 Îm fac mie voe bună

Bând câte un pahar de vin

 De sete mă-o alin.

Pentr'aceea ce stricare?

 Său cui fac vr'o supărare?

Iubită muerea mea!

 Numai duce voe rea

Nu fi tu de tot bolândă

 Ce să umbli tot flămândă?

Că dora nu's de tot prost

 Ca să țiu și de vin post?

Să bem să ne ospătăm,

 Atuncea când căpătăm.

Mâncă, bea cu desfătare,

 Nu-ți mai face supărare.

Muerea

Dumnezeu sfânt să ferescă
 Tótă lumea creștinescă,
De a tale desfătări
 De a mele supărări,
Și de a ta băutură
 Ce-î tocmai peste măsură
Beutură stricătoare
 A beții scurtătore
In ȝadarnici cheltuele
 Mie de chin, și de jale

Bărbatul

Porumbița mea iubită
 Rogute nu fi măhnită
Nu veđi cum mă chinuesc ?

Nu veđi cum mă mistuesc ?
 Nu veđi, cum de tare ard
 O ce flacăre în grumađ !
 Să n'am eu atâta dar,
 Cât să astâmpăr acest jar ?
 O lume netrebnică !
 Mie împotrivică ?
 Să mă las să peiŭ de sete
 Vinul fiind în delete ?
 Ah gârtan, gârtanul meu !
 Așa ai ajuns de rău,
 Cât că nu beî băutură
 Vin, vinars o picătură ?
 Spre a setei stâmpărare
 A focului ușurare

Muerea

Ardeți gâtul, schinteiađă
 Grumađii toți flăcăređă

Pentru multă băutură

Ce o faci peste măsură

Iată apa, bună rece,

Bea, și de sete 'ți va trece.

Bărbatul

Pentru că am băut vin,

Simț în grumădi mare chin.

Cui cu cui să scot afară,

Adă vin să mai beaă iară.

Vinul setea ușurează.

Muerea

Ardă tot gârtanul tău!

Atunci bea, când țe-oî da eă

Că cu a ta băutură

Casa ni să caliciră

Veđi copii mititei
 Umblă goi ca vai de ei
 Și de a ta îngrozire
 Mai toți ne eșim din fire.

Bărbatul

Muere! nu fii nebună
 Ai inimă bună.
 Pentru ce te obidești?
 Pentru cei copii mucoși
 Și cu ochii urduroși.

Muerea

O netrebnice cuvinte!
 Zeu tu 'ți-ai eșit din minte
 Beutura cea amară
 Te scóse din minte afară

Dumnezeu 'ți-a datu copii ;

Ca tu însuți să ței ții

Nu ca să umbli tot bét,

Bătând câini de prin sat

Iară copii să piae

Sau lumea în cap să ia.

Bărbatul

De copii ce mai îmi pasă?

Numai să am vin pe masă

Cine 'i-a făcut să-i hrănescă

Ducă-se să pustiască

Ducă-se și ei, mérgă

Lucre că lumea e largă.

Muerea

O tată! tată de salcă

Cum cu vorba mă mai calcă

Aşa-î mila de părinți

Spre ai săi fii mult doriți.

Ca să page tot in gură

Tot să dea pe băutură

Copii să'i pustiască

In lume să pribegéscă

Ah! tirane! rău tiran!

Adevărului dușman!

Vrei prunciî să'i pustiești?

Și tóte să-ți prăpădești

O cerule cum îi erți!

O căci odată nu'l cerți

Bărbatul

Ticălósa mea soție!

Vorbe mute sarácie,

Vorbe multe delungate

Sunt numai niște păcate

Lasă vorba de ocară
Iată numai, și te cară
Ad-o vr'un cupșor de vin
Să ne mai uităm de chin.

Muerea

Al tău gârtan să plesnescă,
De tot să se prăpădescă.

Bărbatul

Du-te dragă porumbiță
Sufletu meu puiculiță
Du-te dragă Turturică!
Du-te, nu gândi nimica!
Du-te draga mea puicuță!
Adâ batâr vr'o felcuță
Să bem aicea acasă

La vatră, sau după masă.
Trei-deci de ani încheiați,
De când sântem noi luați
De atunci trăești cu mine
Și totuși nu știi bine,
Cât de tare te iubesc,
Cât bine ție-ți poftesc
Oh! de ai putea vedea,
Drépta inimuța mea!
Necum un pahar de vin
Ca să stâmpăr al meu chin
Ci și inima ț'ai scóte
Ș'ai da pentru mine tóte.

Muerea

O vulpe! vulpe viclénă;
Mie cu totul alénă!
Cu ce cuvinte ciudate

Amă celui să bate.
O bărbate cu credință!
A mea prea dreaptă ființă.
Așa tare mă iubești,
Mă iubești : și nu glumești ?
O dulcuțul meu bărbate!
Făcuți pentru tine toate.
Știu eu că tu mă iubești
Mai cu seamă când privești,
Că viu cu cânceul plin,
Plin vinars, sau de vin.
Ochii de dor îți clipesc,
Buzele ți se lipesc,
Inima se legăneză
Geme tare și oftéză
Incă acum zi, ce'ți place
Că ee ceri eu nu 'ți-oi face
Nu te stâmpără pe tine,
Vin, vinars adus de mine.

Barbatul

Tu de rea de veninată,
N'ai sotá în lumea tótă.
Nu'ti zic, nu'ti făc nici un rău
Știe singur Dumneđeū
Ce te roū ca pe o borésă
Din lumea tótă alésă.
Iar tu ești o spulberată,
De Dumneđeū detunată
Canon de la Dumneđeū
Lăsat pe capul meū,
Eū mă rog cu umilința
Gândind, că ești cu credința
S'aducī vr'un cupșor de vin
Să fiī muere de plin
Inșă tu fără măsură
Tot latri cu acea gură

Ca cățelele pe stele,
Făcând multe, și mari rele

Muerea

Cum că nu mă obidezi ?
Cum să nu mă intristezi ?
Amar de țilele mele
Pline de necazuri grele ?
Plugariul ese afară
Și cu sîrguință ară.
Plugariul grapă cu grapa
Fierarul sapă cu sapa
Cătu-î baba de bătrână,
Tot ia și ea ceva în mână
Și cu mare sârguință
Lucră după a sa putință
Toți de tótă vîrsta iasă
Merg la cîmp se duc la cósă

Lucră fără de încetare
Cu trudă, cu muncă mare
Furca, grebla, strâmba cósă
Cătu-î vara de frumósă
Multor oase trudă mare
Palmelor invêrtoşare
Toţi muncesc, şi toţi asudă
Să trudesesc cu muncă crudă
Tótă firea din preună
Cele de lipsă'şi adună
Numai tu o detunate!
Spre necazuri mie lăsate!
De aceste nu gândeşti
Cârcimile păzeşti,
Când te scolî de dimineaţă
Zici cum că te ia o gréţă
Dici că'ţi arde sufletelul
Zbieri, tocmai ca şi viţelul.
Ca viţelul după vacă.

Zică, că 'ți-e inima sêcă,
 Cui cu cui se scôte afară
 Zică, adu vin, să béu iară,
 Dacă apuci la bētură
 Ținete săracă gură.
 Zi de vară până'n sêră
 Numai eși din crișmă afară
 Când te 'ntorci nóptea acasă
 Satu în gura ta iasă,
 Cu toții se crucișeză
 Satul tot se minunéză
 Pentru a ta gâlcevire
 A unui om fără fire.

Bărbatul

Spune, latră câte'ți place
 Eă însu'mi știu, ce voi face
 Toți lucră se sârguesc

Cu toți se streduesc
Eü încă, câte poci, fac.
Ca un voinicel sărac,
Lucru, încă 'nțelepțește
După cum firea poștește.
Lucru, dar cu cumpătare.
Nu vréü să fiü gazdă mare.
Eü vreaü averile mele
Să fie mai puțințele,
Eü vreaü o mai de jos sórtă
Nu vreaü ca după a mea mórtē
Pentru averi vr'o dosadă,
Saü să rămăe vr'o sfadă.
Decât să fie certare
Pentru cele de'mpărțare,
Mai bine le voi bea tóte,
Bea suflete ce se póte
Măncă, bea te înveselește,
Cântă, jócă și trăește

Nu te uita la muere

Știi tu că ia-î o rea fiere,

Muerea

Mâncă bea, și te inveselește

Cântă, jocă și trăește,

O vai de amarul tău !

Ticălos bărbatul meu !

Tu mînci, bei, te veselești

Tu ții oșpeți, joci și trăești.

Tu cânti, și saî ca un țap,

Nu vezi, că ești ca un nap,

Cu nădragii de anglie

Pe dênșii peteci o mie.

Să vede că păzești plugul

Ca ești gol, ca și pilugul,

Bărbatul

Firéş gol ce mie-mă pasă
Că tot sunt eū om de casă
Numai maţu fie plin
De bucate şi de vin.

Muerea

Maţele mai înecate
De vin bun, şi de bucate
Iată'ţi casa stă să cază
Vez'o că in jos s'a sază ?
Lasă maţu să postéscă
Lasă-l să se canonéscă
De acésta să grijeşti
Nu tot cupa s'o păzeşti.
La iarnă unde să şezi ?
Unde gândeşti să ernezî ?

Unde iarna s'o petreci
 Afară în vânturi reci
 Vai de a ta mişelie !
 Leonat gură pustie.

Bărbatul

De ernat ce grijesc eü ?
 Numai vin fie din greü,
 Unde voi erna ştiü bine,
 Nu te-oï întreba pe tine
 Pot eü să ernez ş'afară
 Numai vin să fie'n țară.
 Ci stă înc'amea căsuță
 Mângăioasă și călduță,
 Drăgălaşul făgădău
 Gândeşti să nu'l găsec eü ?
 O căsuță mângăioasă !
 Stâmpărătoře de ósă !

Alergavoiu eü la tine
 D'oi vedea că frigu vine
 Tu minteni mă veselești
 Tu in loc mă încälzești
 Cät incep a bea la vin,
 Indată sunt om deplin,
 Nimica mai mult nu'mi pasă
 Dac'apuc in caldă casă
 La vin bun, și marmaziü
 Cules tömna mai târziü.
 Ning'afară și träsnească
 Lumea să se prăpădescă

Muerea

De-ar fi bätut Dumneđeü
 Pustiitul fägädaü
 La ce se mai präsi vinul
 De înmulți lumei chinul !

Tóte mi se pústiesc,

Tóte mi se prăpădesc

Casa'mi cade, și să strică

N'am strins de iarnă nimică

© amar, și trudă mie!

Peste scurt să dau porție.

De dare să mă plătesc

Nevoile să uriesc

De unde amarū să dau ?

De unde 'mprumut să iaū?

Rele zile ajunseiū,

Veniū la ce n'așteptaiū,

Să n'am eū nici o recóre

In veci să fiū cu întristare.

Eū să lucru, să muncesc

Đioa, nóptea să trudes,

Iar corbitul de bărbat

Să umble pururea beat

Dómne judecător sfânt !

Cum îl mai rabzi pe pământ?
Fă cu mine mijlocire
Să mă scap din chinuire
Scapă-mă odată de chin
Și de omul dat spre vin.
Dăi gând să se pocăiască
De vin să se contenască
Dăi odată Dómnne minte
Ca să s'apuce fierbinte
De lucru de sirguintă
Spre a casei chivernisintă.

Bărbatul

Dorofata mea iubită!
Inima ta îi mâhnită
Ci nu fi tu fără minte,
Lasă acele cuvinte
Gânduri multe fără trebă

Știi tu că fac, mintea slabă.
Și din minte cu întrejie
Te aduc la nebunie,
Când îți vin gânduri cumplite
Grele și nesocotite.
Lasă toate iate iute
Repede la cârșmă dute
Suge de cât vr'o cupșoră
Grija minteni se ușorē
Haïda dragă Dorofată !
Haïd ! cu mine de-odată
Bine să ne ospătăm
Și chedve să câpătăm
De datorii, de porție
Ce grije îți esie ție ?
Că eū sunt o cârmuire
Eū a casei stăpânire,
Când va fi vr'o întrebare
Vr'o cerere, vr'o cercare

Stavoiu eü in loc de faã
Cu ale mele mustatã
Davoii tot ce voiü avea
Plinivoii cât voi putea
Plinivoii bucuros fórte,
Dacã n'o fi, pot sã iarte
Tóte nu le pot plini
Ci știü, cã nu m'or beli.
De aceste grijivoii eü
Nu's lãsate in capul tãu.
Hai la cãrșmã Dorofatã
Sã bem amãndouï odatã

Muerea

De crãșmã parte sã ai
Pururea intr'al tãu traiü
Jurumã pe Dumneđu,
Cel ce știe necazul meu,

De'î muri tu mai întâi
Te-oî îngropa cu tîmîe
Şi cu lacrîmi fîrte crunte
La piciorul cel de munte
Aprîpe de fîgîdîu
Ce fuse lîcaşul tîu
Fîrî preot, fîrî clopot.
Fîrî sunet, fîrî tropot
Preot fie'î fîgîdariu
In loc de clopot vîtrariu
Din gropare omenîcî
Dupî legea creştinîcî
Nu e vrednic trupul tîu
Ce şîdî tot la fîgîdîu.

Bîrbatul

Ah iubita mea boreasî !
Dintr'un milion alîsî !

Gândul tău mie îmi place
De precum ziseși vei face
Facevei un lucru mare
Și vrednic de neuitare
Ingrópâ-mă puiul meu!
Aprópe de fâgádău
Saú de mă iubestí pe mine
Fâ rógute atâta bine
Lasá, ca sá mă ingrópe
In crâșmă, de cep aprópe
Se auđ vinu ciuruind
Fâgádariu bubuind.
Și vedênd mormêntul meu
Să đicá in gândul seú
Sáracu voinic Leonat
Aicia e ingropat.
Dumneđeú sá'l odihnéscă
In desfátare ceréscă

Câ de multe ori beură,
Dintr'acest cep pe carî curâ.

Muerea

Face-voiü o drag bărbate

Câte'mi încredințezi tóte !

Ba încă, și un stâlp mare

Râdica'ți-voiu, întru care

Pentru aducerea aminte

Fi-vor aceste cuvinte :

»Intr'acéstâ grópă mare

»Ingropat e oare-care

»Leonat din Longobarda,

»Om ce se hrănea cu barda !

»Om nu mare la staturâ

Iar făcut spre beutură

»Cu nasu roșu, și mare

»Plâce-ai vinu fórte tare.

»Până fuse cu viață
»Mult vin baltui în mață
»Pentru aceea judecarăm
»De lângă cep îl îngroparăm
»Din care multă dulcēja
Supse într'a sa viață.«

F I N E

